

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана

_____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОГО АУДИТУ

для студентів

галузь знань 05 - соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 – соціологія
освітній ступінь бакалавр
освітня програма «Соціальні технології»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2022/2023
Семестр 5
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю залік

Викладач: Олег МАЗУРИК

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Київ – 2022

Розробник: Олег МАЗУРИК, д.соц.н., доцент, доцент кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

_____ Олег МАЗУРИК
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 12 від «28» 06 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «29» липня 2022 року № 8

Голова науково-методичної комісії _____ Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни – формування у студентів фундаментальних уявлень і базових знань щодо соціального аудиту і його функцій в сучасному суспільстві; принципи, види та сфери застосування; міжнародні стандарти соціального аудиту та сучасні методики його проведення.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* теоретичні основи соціології, сучасні соціологічні дослідницькі проекти, соціологічний підхід до аналізу соціальних явищ.
2. *Вміти* працювати з соціологічними даними, читати професійні соціологічні публікації та формувати ідеї.
3. *Мати навички* застосування методів збору даних та їх аналізу; групової роботи та публічної дискусії.

3. Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна відноситься до вибіркового блоку дисциплін «Соціальні технології економічної сфери: менеджмент та маркетинг». Знайомство із сутністю соціального аудиту як формою і засобом суспільного контролю є важливим змістовним елементом освітньої програми «соціальні технології». Тематичне наповнення дисципліни включає теоретичні та методологічні основи соціального аудиту, його проблемні питання через призму соціологічних знань; основні зарубіжні моделі та досвід соціального аудиту; наукові уявлення про головні тенденції розвитку соціального аудиту, його місце і роль в сучасному суспільстві, що трансформується. Творчі завдання, індивідуальна та групова робота формують навички навчання в парадигмі студентоцентрированої освіти.

4. Завдання (навчальні цілі):

- розглянути теоретичні та методологічні засади соціального аудиту, його проблемні питання через призму соціологічних знань;
- проаналізувати основні зарубіжні моделі та досвід соціального аудиту;
- створити наукові уявлення про головні тенденції розвитку соціального аудиту;
- дослідити місце і роль соціального аудиту в сучасному суспільстві, що трансформується.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- здатність застосовувати соціологічні знання щодо соціальних технологій для різних соціальних груп (СК09);
- вміння визначати соціально-професійну структуру колективу та галузі, тенденції її розвитку (СК16);

5. Результати навчання за дисципліною:

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
1.1	Знати специфіку проведення соціального аудиту, його відмінності від фінансового (бухгалтерського) аудиту	Лекції, практи. заняття, завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування, тести	20
2.1	Вміти застосовувати соціологічні методи збирання та аналізу соціальної інформації при проведенні соціального аудиту	Лекції, практи. заняття, завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування, тести	20
2.2	Вміти застосовувати міжнародні стандарти при проведенні соціального аудиту	Лекції, практи. заняття, завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування, тести	20
3.1	Удосконалення навичок комунікації	Практи. заняття, завдання для самостійної роботи	Дискусії з рейтинговим оцінюванням результату та індивідуального внеску	20
4.1	Вміння працювати в складі аудиторської команди	Практи. заняття, підготовка групового проекту та його презентація.	Дискусії з рейтинговим оцінюванням результату та індивідуального внеску	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)				
	1.1	2.1	2.2	3.1	4.1
Використовувати соціальні технології моніторингу і оцінювання стану соціального середовища та вирішення нагальних соціальних проблем (PH14)	+	+		+	
Визначати та запроваджувати соціальні технології оцінювання потенціалу організації та управління соціально-економічними відносинами (PH19)		+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Обговорення, опитування, дискусії: PH1.1, PH2.1, PH2.2, PH3.1, PH4.1 – 60 балів / 36 балів.
2. Виконання контрольних робіт (тести): PH1.1, PH2.1, PH2.2 – 40 балів / 24 бали (2 контрольні роботи по 20 максимальних або 12 мінімальних балів за кожною).

- підсумкове оцінювання: залік. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 60 балів, для отримання заліку обов'язково подати відпрацювання пропущених занять з кожної невідпрацьованої теми та виконати контрольні роботи.

7.2. Організація оцінювання:

1. Обговорення, опитування, дискусії оцінюються по факту проведення на практичних заняттях, бали накопичуються протягом семестру.
2. Контрольна робота 1 виконується в рамках практичного заняття після вивчення тем 1-3.
3. Контрольна робота 2 виконується в рамках практичного заняття після вивчення тем 4-6.

7.2. Шкала відповідності оцінок

7.3.

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ з/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні	Самост. робота
1. Теорія і практика соціального аудиту.				
1	Історія і теорія соціального аудиту	4	4	10
2	Міжнародні стандарти та методики соціального аудиту	2	2	5
3	Технологія соціального аудиту	4	2	10
	Контрольна робота 1		2	
2. Сфери застосування соціального аудиту				
4	Аудит в системі соціальної відповідальності бізнесу	4	4	10
5	Аудит в системі державного управління	2	2	5
6	Аудит в соціальній сфері	4	2	10
	Контрольна робота 2		2	
ВСЬОГО		20	20	50

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій – 20 год.

Практичні заняття – 20 год.

Самостійна робота – 50 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

- Кримчак Л.Ю. Посібник до навчальної дисципліни «Соціальний аудит та інспектування» / Л.Ю. Кримчак. Дніпропетровськ: ПП Кондрашкіна, 2014. 128 с.
- Мазурик О.В. Основи соціального аудиту [навчальний посібник]. Київ: ФОП Халіков Р.Х., 2020. 140 с.
- Методологія соціального аудиту (Проект). К.: Лабораторія законодавчих ініціатив. 63 с. URL: <https://parlament.org.ua/wp-content/uploads/2020/08/Metodologiya-sotsialnogo-auditu.pdf>
- Соціальний аудит // Соціальна відповідальність: практичний аспект / Навчальний посібник / О.Є. Кузьмін, О.В. Пирог, Л.І. Чернобай, Н.С. Станасюк, І.І. Пасінович. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с. URL: https://pidru4niki.com/91800/sotsiologiya/sotsialniy_audit
- Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. – Морра Імас Л.Дж., Піст Р.К. К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015. 580 с.
- Social Audit : A Toolkit A Guide for Performance Improvement and Outcome Measurement. Centre for Good Governance, Hyderabad, 2005. URL: <http://siteresources.worldbank.org/EXTSOCIALDEVELOPMENT/Resources/244362-1193949504055/4348035-1298566783395/7755386-1301516441190/Social-Audit-Toolkit.pdf>

Додаткова:

- Андрюченко А.І. Соціальний аудит як механізм оптимізації управління розвитком соціальної сфери // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна «Соціологічне дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». 2008. № 800. С. 86-88.
- Аудит якості підготовки фахівців на випускаючій кафедрі ВНЗ: Методика проведення внутрішнього освітнього аудиту. / О.В. Мазурик, В.В. Горбов. Донецьк: ЦСА, 2012. 24 с.

- Бахрушин В. Як оцінити університет? URL: <http://education-ua.org/ua/articles/223-yak-otsiniti-universitet>
- Буковинська М.П. Соціальна звітність і соціальний аудит: інструменти управління корпораціями. [Електронний ресурс]. Вісник Хмельницького національного університету 2010, № 4, Т. 1. С. 110-114. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchnu_ekon/2010_4_1/110-114.pdf.
- Волков С. Соціальний аудит як механізм оптимізації управління розвитком соціальної сфери / С. Волков, А. Андрюченко // Профспілки України. 2008. № 4. С. 10-13.
- Голінач Л.І. Сутність соціального аудиту в процесі утвердження соціальної відповідальності бізнесу. Економічний аналіз. 2014. № 2. С. 113-118.
- Громадська експертиза діяльності органів виконавчої влади в Україні: організація та проведення: практ. посіб. / О.В.Літвінов, О.В.Тинкован, Н.М.Літвінова (та ін.); за заг. ред. О.В.Літвінова. Д.: МОНОЛІТ, 2010. 180 с. URL: http://ngoexpert.in.ua/documents/141_DCECRP_POSIB.pdf.
- Дерій В., Саченко С., Бабій Л. Соціальний аудит у контексті посилення вимог до корпоративної соціальної відповідальності // Бухгалтерський облік і аудит. №5, 2016. С. 17-26. URL: <http://surl.li/cvagam>
- Зарубежні моделі і опыт соціального аудита: Сб. стат. / сост. О.В.Мазурик, Ю.С.Былоног. Донецьк: ЦСА, 2010. 112 с. (Бібліотека соціального аудитора).
- Катихін Є.О. Соціальний аудит в Україні: історичні тенденції, сучасний стан, виклики та необхідність розвитку // Статистика України 2011, № 1. С. 77-81. URL: http://194.44.12.92:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/898/77-81_1%272011%2852%29_Katyhin.pdf?sequence=1
- Мазурик О.В. Соціальний аудит: теоретичні засади та технологія застосування в Україні: [монографія] / О.В. Мазурик. Донецьк: Східний видавничий дім, 2013. 316 с.
- Мазурик О.В. Суспільні функції та можливості соціального аудиту / О.В. Мазурик // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка: Соціологія. 2013. №1(4). С. 79-83.
- Марушко Н.С. Соціальний аудит в організації діяльності підприємства URL: http://confcontact.com/2013_04_04_zhv/15_Maruchko.htm
- Марушко Н. С. Соціальний аудит як інструмент соціальної безпеки підприємства / Н.С. Марушко, Г.М. Воляник // Вісн. Нац. ун-ту «Львів. політехніка». 2013. № 767. С. 164-171. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2013_767_25
- Соціальний аудит: що це? URL: <https://parlament.org.ua/2020/08/28/sotsialnij-audit-shho-tse/>
- Хрущ В.О. Розвиток соціального аудиту в системі соціального управління // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. Випуск 2. 2013. С. 98-102. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_02/Khruch.pdf

10. Додаткові (онлайн) ресурси

- Бібліотека факультету соціології Київського національного університету імені Тараса Шевченка <https://sociology.knu.ua/uk/library>
- Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbu.gov.ua/>
- Ресурсний центр з соціології, Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна <http://www.sociology.kharkov.ua/> (електронна бібліотека, тексти публікацій, корисні посилання)